

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

հասցե՝ քաղաք Երևան, Օտյան 53/2, հեռախոս (010) 74-22-33, www.court.am

Գործ թիվ ՄՆԴ/2032/04/22

12.07.2023թ.

33015

«Հայրիզնեսրանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությանը
/հասցեն՝ ք. Երևան, Նալբանդյան 48/

Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանին
հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Աղբյուր Մերոբի փող., 2ա շենք, բն. 13/

Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին
/հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Գյուլբենկյան փող., 2 շենք, բն. 33/

Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով
կառավարիչ Վահագն Դավթյանին
/հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Լուկաշինի փողոց, 1-ին շենք, 22 բնակարան/

Կից Ձեզ է ուղարկվում թիվ ՄՆԴ/2032/04/22 սնանկության գործով Հայաստանի
Հանրապետության սնանկության դատարանի 26.06.2023 թվականի՝ Արթուր Ստեփանի
Մելքոնյանի պարտատերերի պահանջների վերջնական ցուցակ հաստատելու և պարտատերերի
առաջին ժողով նշանակելու մասին որոշումը:

Առդիր «10» թերթից:

ԴԱՏԱՎՈՐ

Տ. ՓՈԼԱԴՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՊԱՐՏԱՏԵՐԵՐԻ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԻ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ
ՊԱՐՏԱՏԵՐԵՐԻ ԱՌԱՋԻՆ ԺՈՂՈՎ ՆՇԱՆԱԿԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

26-ր հունիսի 2023 թվական

քաղաք Երևան

Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարանի դատավոր Տ. Փոլադյան, քննության առնելով Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատերերի պահանջների նախնական ցուցակում ընդգրկված պարտատերերի պահանջների օրինականության, ապահովվածության և չափի վերաբերյալ առարկությունը, պարտատերերի պահանջների նախնական ցուցակը որպես վերջնական ցուցակ հաստատելու և պարտատերերի առաջին ժողով նշանակելու մասին հարցերը,

Պ Ա Ր Ջ Ե Ց Ի

1. Գործի դատավարական նախապատմությունը.

Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանը 13.07.2022 թվականին դիմում է ներկայացրել Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարան (այսուհետ նաև Դատարան)՝ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին սնանկ ճանաչելու մասին:

Դիմումը դատավոր Տ. Փոլադյանին հանձնվել է 14.07.2022 թվականին:

ՀՀ սնանկության դատարանի 2022 թվականի հուլիսի 14-ի որոշմամբ վարույթ է ընդունվել Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանի դիմումը՝ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին սնանկ ճանաչելու մասին:

ՀՀ սնանկության դատարանի 2022 թվականի օգոստոսի 3-ի որոշմամբ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով ժամանակավոր կառավարիչ է նշանակվել Վահագն Դավթյանը:

Դիմումը վարույթ ընդունելու մասին որոշումը պատշաճ կարգով ուղարկվել է պարտապան Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին և առաջարկվել է 15 օրվա ընթացքում գրավոր վիճարկել իր սնանկությունը:

Դատարանի կողմից պարտապան Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին հասցեագրված փաստաթղթերը փոստի կողմից վերադարձվել են դատարանին՝ «չպահանջված» նշումով:

ՀՀ սնանկության դատարանի 05.09.2022 թվականի որոշմամբ հայտարարվել է պարտապան Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին /պարտապանի հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Գյուլբենկյան փողոց, 2 շենք, բնակարան 33, մույնականացման քարտ՝ 011593845, տրված՝ 10.12.2020 թվական, 001-ի կողմից/, նրան պատկանող գույքի, դրամական միջոցների, հաշվապահական և այլ փաստաթղթերի հետախուզում:

Պարտապան Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանը 25.01.2023 թվականին ստացել է ՀՀ սնանկության դատարանի 14.07.2022 թվականի որոշումը, սակայն «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված ժամկետում գրավոր չի վիճարկել իր սնանկությունը:

ՀՀ սնանկության դատարանի 16.02.2023 թվականի վճռով Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանը ճանաչվել է սնանկ:

ՀՀ սնանկության դատարանի 2022 թվականի փետրվարի 24-ի որոշմամբ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ է նշանակվել Վահագն Դավթյանը:

Սնանկության կառավարիչ Վահագն Դավթյանին միաժամանակ հանձնարարվել է ոչ ուշ քան որոշումն ուժի մեջ մտնելու պահից հինգ օրվա ընթացքում պարտապանին սնանկ ճանաչելու և կառավարիչ նշանակելու մասին տեղեկությունները հրապարակել www.azdarar.am հասցեում գտնվող Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում և հայտարարությունը փաթցնել դատարանի շենքում հատուկ հատկացված տեղում:

Սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանը, պարտապանին սնանկ ճանաչելու և կառավարիչ նշանակելու մասին որոշման և «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 46-րդ հոդվածի կարգով սնանկության մասին հայտարարությունից հետո պահանջ ներկայացնելու մեկամսյա ժամկետի սահմանման տեղեկությունները www.azdarar.am ինտերնետային կայքում հրապարակել է 2022 թվականի ապրիլի 06-ին:

Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանը 2023 թվականի ապրիլի 28-ին Դատարան է ներկայացրել 5 000 000 ՀՀ դրամի չափով՝ որպես չապահովված պահանջ և 200 000 ՀՀ դրամ՝ որպես չապահովված «դ» հերթի պահանջ՝ խնդրելով պահանջն ընդգրկել Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատերերի պահանջների մախնական ցուցակում:

«Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը 2023 թվականի մայիսի 08-ին Դատարան է ներկայացրել 263 495 ՀՀ դրամի չափով՝ որպես չապահովված պահանջ՝ խնդրելով պահանջն ընդգրկել Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատերերի պահանջների մախնական ցուցակում:

Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով պարտատերերի պահանջների մախնական ցուցակը սնանկության գործով կառավարիչը Դատարան է ներկայացրել 2023 թվականի մայիսի 10-ին:

2023 թվականի մայիսի 16-ին Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանը Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարան է ներկայացրել առարկություն՝ «Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից ներկայացված պահանջի դեմ:

2. Սնանկության գործով կառավարչի դիրքորոշումը.

Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանը 2023 թվականի մայիսի 10-ին Դատարանին ներկայացրել է Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատերերի պահանջների մախնական ցուցակը և դրա վերաբերյալ տրված հայտարարությունը, ինչպես նաև Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատերերի պահանջների մախնական ցուցակը Պարտապանին ու Պարտատերերին ուղարկված լինելու վերաբերյալ ապացույցները:

2023 թվականի մայիսի 16-ին Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանը Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարան է ներկայացրել առարկություն՝ «Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից ներկայացված պահանջի դեմ՝ հայտնելով, որ «Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից որպես պահանջը հիմնավորող ապացույց, ի թիվս այլնի ներկայացվել է տեղեկանք՝ տրված 27.04.2023 թվականին և 16.02.2023 թվականի դրությամբ պարտավորությունների հաշվարկի վերաբերյալ տեղեկանքի՝ հաշվի քաղվածք 16/12/16-02/05/2023, ըստ որոնց Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանը «Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության նկատմամբ ունի 5000 ՀՀ դրամի դեբիտորական պարտք և 5000 ՀՀ դրամ՝ պլաստիկ քարտի սպասարկման համար չվճարված պարտք: Այնինչ, «Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից ներկայացվել է 263 495 ՀՀ դրամի չափով պահանջ:

Վերոգրյալի հիման վրա՝ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանը խնդրել է «Հայքիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության պահանջը գրանցել մասնակի՝ 10 000 ՀՀ դրամի չափով:

3. Պարտավորոջ պահանջը և հիմնավորումները.

Պարտատեր Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանը 2023 թվականի ապրիլի 28-ին Դատարան է ներկայացրել դիմում՝ պահանջը գրանցելու վերաբերյալ, որով հայտնել է, որ 03.10.2021 թվականին Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանի և Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի միջև կնքվել է փոխառության պայմանագիր:

Պայմանագրով Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանը Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին որպես սեփականություն հանձնել է դրամական միջոցներ՝ 5 000 000 ՀՀ դրամի չափով, իսկ Արթուր Մելքոնյանը պարտավորվել է այն վերադարձնել մինչև 17.10.2021 թվականը:

17.10.2021 թվականից հետո Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանը Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանից բազմիցս պահանջել է կատարել պայմանագրով ստանձնած փոխառության գումարի վերադարձման պարտավորությունը, սակայն այն չի կատարվել:

17.10.2021 թվականի դրությամբ պարտավորության գումարը կազմել է 5 000 000 ՀՀ դրամ:

Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանը միաժամանակ հայտնել է, որ հարկադրված սնանկության դիմում ներկայացնելու համար վճարել է 200 000 ՀՀ դրամ:

Վերոգրյալի հիման վրա՝ Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանը խնդրել է Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի նկատմամբ գրանցել Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանի պահանջը՝ 5 000 000 ՀՀ դրամի չափով՝ որպես չապահովված պահանջ և 200 000 ՀՀ դրամ՝ որպես չապահովված «դ» հերթի պահանջ:

«Հայքիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը 2023 թվականի մայիսի 08-ին Դատարան է ներկայացրել դիմում՝ պահանջը գրանցելու վերաբերյալ, որով հայտնել է, որ «Հայքիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության և Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի միջև 13.02.2014 թվականին կնքվել է թիվ OVD1402880 վարկային քարտով և իրավունքի գրավի խառը պայմանագիրը, որով Բանկը Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին տրամադրել է 500 000 ՀՀ դրամի չափով վարկային գիծ, տարեկան 24 տոկոս տոկոսադրույքով, մինչև 12.02.2016 թվականը վերադարձնելու ժամկետով:

Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանը խախտել է վերոնշյալ վարկային պայմանագիրը և նրա ընդհանուր պարտքը «Հայքիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության հանդեպ 16.02.2023 թվականի դրությամբ կազմել է 253 495 ՀՀ դրամ, որից՝ 73 873.20 ՀՀ դրամը՝ օվերդրաֆտի օգտագործված գումար, 179 621.80 ՀՀ դրամը՝ ժամկետանց օվերդրաֆտի գումարի նկատմամբ հաշվարկված տոկոս, 5000 ՀՀ դրամը՝ դեբիտորական պարտք, 5000 ՀՀ դրամը՝ պլաստիկ քարտի չվճարված սպասարկման վարձ:

Վերոգրյալի հիման վրա, ղեկավարվելով «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 46 հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով՝ դատարանին խնդրել է «Հայքիզնեսբանկ» ՓԲ ընկերությանը ճանաչել Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատեր՝ գրանցելով 263 495 ՀՀ դրամ գումարի չափով պահանջը:

4. Կիրառելի իրավական նորմերը.

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 43-րդ, 46-րդ, 82-րդ և 85-րդ հոդվածներ:

5. Դատարանի իրավական վերլուծությունը, պատճառաբանությունները և եզրահանգումը.

Ուսումնասիրելով Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատերերի պահանջների նախնական ցուցակը, կից փաստաթղթերը, ներկայացված առարկությունը և սնանկության գործի նյութերը՝ Դատարանը գալիս է հետևյալ եզրահանգմանը.

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 1-ին հոդվածի համաձայն՝ սնանկության գործերի վարումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով և սույն օրենքով սահմանված կարգով: Եթե սույն օրենքով սահմանված են այլ կանոններ, քան Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով, ապա սնանկության գործի քննությունն իրականացվում է սույն օրենքով սահմանված կանոններով:

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 46-րդ հոդվածի համաձայն՝ պարտատերերն իրենց պահանջները ներկայացնում են դատարան սնանկության մասին հայտարարությունից հետո՝ մեկամսյա ժամկետում, բացառությամբ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերի: ... Պահանջը սահմանված կարգով ներկայացվելու դեպքում գրանցվում է դատարանում: ... Պահանջների ներկայացման համար սահմանված ժամկետից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, պահանջների նախնական ցուցակը կառավարիչը ներկայացնում է դատարան, պարտապանին, առավել մեծ պահանջներ ունեցող 5 պարտատերերին և հրապարակում է իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում: Պահանջների ներկայացման համար սահմանված ժամկետից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, պահանջների նախնական ցուցակը կառավարիչը ներկայացնում է դատարան, պարտապանին, առավել մեծ պահանջներ ունեցող 5 պարտատերերին և հրապարակում է իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում: Եթե հրապարակումից հետո՝ յոթ օրվա ընթացքում, կառավարիչը, պարտապանը և պարտատերերը նախնական ցուցակի դեմ գրավոր առարկություններ չեն ներկայացնում դատարան, ապա դատավորը եռօրյա ժամկետում առանց նիստ հրավիրելու որոշում է կայացնում պահանջների ցուցակը հաստատելու մասին (վերջնական ցուցակ): Պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելու մասին որոշումը կարող է բողոքարկվել:

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 82-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պարտատերերի չապահովված պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝ ...,

դ) դատական ծախսերը.

ե) չապահովված պարտատերերի պահանջները, ներառյալ՝ պարտադիր սոցիալական վճարները և Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների, նկատմամբ առաջացած՝ հարկային, պարտադիր այլ վճարների, վարչարարությունից ծագած տուգանքների գծով պարտավորությունները, բացառությամբ ստորադաս չապահովված պարտատերերի պահանջների...:

Տվյալ դեպքում, Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով պարտատերերի պահանջների նախնական ցուցակը սնանկության գործով կառավարիչը Դատարան է ներկայացրել 2023 թվականի մայիսի 10-ին:

Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանի կողմից Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով պարտատերերի նախնական ցուցակը 08.05.2023 թվականին հրապարակվել է Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական համացանցային՝ <http://www.azdarar.am> կայքում:

2023 թվականի մայիսի 16-ին Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանը Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարան է ներկայացրել առարկություն՝ «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից ներկայացված պահանջի դեմ:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝ քաղաքացիական դատավարությունն իրականացվում է գործին մասնակցող անձանց մրցակցության հիման վրա, բացառության սույն օրենսգրքով նախատեսված դեպքերի:

ՀՀ վճռաբեկ դատարանը նախկինում կայացրած որոշումներում բազմիցս անդրադարձել է դատավարությունում կողմերի մրցակցության սկզբունքի ապահովմանը՝ որպես ՀՀ Սահմանադրությամբ և Կոնվենցիայով երաշխավորված յուրաքանչյուր անձի արդար դատաքննության իրավունքի իրացման կարևոր նախապայման: Մասնավորապես՝ ՀՀ վճռաբեկ դատարանն արձանագրել է, որ դատավարությունում կողմերի մրցակցության և իրավահավասարության սկզբունքները՝ կողմերի միջև «արդարացի հավասարակշռության իմաստով» սահմանադրորեն երաշխավորված արդար դատաքննության հիմնական տարրերից մեկն է, որն ուղղված է կողմերի դատավարական իրավունքների լիարժեք իրականացման ապահովմանը: Այսինքն՝ այն պահանջում է, որպեսզի յուրաքանչյուր կողմին (գործին մասնակցող անձանց) տրամադրվի ողջամիտ հնարավորություն՝ ներկայացնելու իր գործն այնպիսի պայմաններում, այդ թվում՝ ապացույցներ ներկայացնելու, որոնք նրան իր հակառակորդի նկատմամբ չեն դնի էականորեն նվազ բարենպաստ վիճակում (տե՛ս, օրինակ, «Դավիթ առևտրի տուն» ՓԲԸ-ն ընդդեմ «Դվին կոնցեռն» թիվ 3-59(ՏԴ) քաղաքացիական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 01.02.2008 թվականի որոշումը):

Մեկ այլ որոշմամբ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը արձանագրել է, որ քաղաքացիական դատավարությունը կողմերի իրավահավասարության հիման վրա իրականացնելու սկզբունքի էությունը կայանում է նրանում, որ դատավարության բոլոր փուլերում կողմերն օժտված են իրենց իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության միջոցներ օգտագործելու հավասար հնարավորություններով (տե՛ս, Լիլիթ Գևորգյան ընդդեմ Սվետլանա Միքայելյանի թիվ ԵԷԴ-1730/02/11 քաղաքացիական գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 05.04.2013 թվականի որոշումը):

«Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 46-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ պահանջների ներկայացման համար սահմանված ժամկետից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, պահանջների նախնական ցուցակը կառավարիչը ներկայացնում է դատարան, պարտապանին, առավել մեծ պահանջներ ունեցող 5 պարտատերերին և հրապարակում է իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում: Եթե հրապարակումից հետո՝ յոթ օրվա ընթացքում, կառավարիչը, պարտապանը և պարտատերերը նախնական ցուցակի դեմ գրավոր առարկություններ չեն ներկայացնում դատարան, ապա դատավորը եռօրյա ժամկետում առանց միստ հրավիրելու որոշում է կայացնում պահանջների ցուցակը հաստատելու մասին (վերջնական ցուցակ):

«Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 46-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ եթե իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում հրապարակումից հետո՝ յոթ օրվա ընթացքում, կառավարիչը, պարտապանը և պարտատերերը գրավոր առարկություն են ներկայացնում պահանջների նախնական ցուցակի առաջնահերթության կամ որևէ պարտատիրոջ պահանջի վերաբերյալ, ապա դատարանը առարկությունն ստանալուց հետո՝ 15 օրվա ընթացքում, որոշում է պահանջի օրինականությունը, չափը, առաջնահերթությունը, ապահովվածությունը և որոշում է կայացնում պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելու մասին:

Վերը նշված նորմերի վերլուծությունից հետևում է, որ կառավարիչը պահանջների ներկայացման համար սահմանված ժամկետից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, պահանջների նախնական ցուցակը ներկայացնում է դատարան, պարտապանին, առավել մեծ պահանջներ ունեցող 5 պարտատերերին և հրապարակում է իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում: Առանձնացնելով պարտապանին և 5 խոշոր պարտատերերին՝ օրենսդիրը նպատակ է հետապնդել սնանկության վարույթի ընթացքում այս սուբյեկտների համար սահմանելու առանձին կարգավիճակ՝ հաշվի առնելով սնանկության

վարույթի հետագա ընթացքի վրա վերոհիշյալ սուբյեկտների հնարավոր ազդեցությունը, մասնավորապես՝ պահանջների դեմ պարտապանի կողմից հնարավորինս հիմնավորված առարկություններ ներկայացնելու հնարավորության ապահովումը: Հետևաբար կառավարչի պարտականությունն է ոչ միայն իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում պահանջների նախնական ցուցակի հրապարակումը, այլև դրա պատշաճ ներկայացումը վերը նշված կողմերին, որպեսզի սնանկության վարույթի ընթացքում լիարժեք ապահովվեն կողմերի իրավունքներն ու պարտականությունները:

Ընդ որում, սնանկության վարույթում կառավարչի կողմից պահանջների նախնական ցուցակը պարտապանին ուղարկելը չպետք է կրի ձևական բնույթ: Մասնավորապես՝ կառավարիչը պահանջների նախնական ցուցակը պարտապանին ուղարկելու և այն իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում հրապարակելու իր իրավունքը պետք է իրականացնի այնպես, որպեսզի ապահովվի «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 46-րդ հոդվածի հիմքով հրապարակումից հետո՝ 7 օրվա ընթացքում, նախնական ցուցակի դեմ առարկություններ ներկայացնելու պարտապանի իրավունքը:

Հայաստանի Հանրապետության վճռաբեկ դատարանը ԿԴ/0033/04/13 սնանկության գործով 2016 թվականի դեկտեմբերի 2-ին կայացրած որոշմամբ նշել է. «... օրենսդրոքեն ամրագրվել է, որ սնանկության մասին հայտարարությունից հետո մեկամսյա ժամկետում պարտատերերն իրենց պահանջները դատարան ներկայացնելիս պարտավոր են նշել այն պարտավորության մասին, որից բխում է պահանջը, դրա կատարման ժամկետը, ինչպես նաև պահանջը հիմնավորող հանգամանքները: Միաժամանակ օրենսդիրը պարտավորեցրել է դատարանին անկախ պահանջի (պահանջների) նկատմամբ առարկության ներկայացումից քննության առնել դատարան ներկայացրած յուրաքանչյուր պահանջի օրինականությունը, չափը, առաջնահերթությունը, ապահովվածությունը, որից հետո միայն որոշում կայացնել պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելու մասին: Նման օրենսդրական կարգավորումն ինքնանպատակ չէ և նպատակ ունի բացառելու սնանկության վարույթում չհիմնավորված պահանջների ընդգրկումը, քանի որ այդպիսի պահանջների ընդգրկումը կհանգեցնի ինչպես այն պարտատերերի իրավունքների և օրինական շահերի խախտմանը, որոնց պահանջները հիմնավորված են, այնպես էլ՝ պարտապանի և նրա հիմնադիրների (մասնակիցների) իրավունքների և օրինական շահերի խախտմանը: Վճռաբեկ դատարանը գտնում է, որ ներկայացված պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելիս դատարանները պետք է առաջին հերթին հաշվի առնեն այն հանգամանքը, որ հաստատման են ենթակա միայն այն պահանջները, որոնց առկայության և չափի վերաբերյալ ներկայացված են բավարար ապացույցներ, ընդ որում, ապացույցների բավարար լինելը գնահատողական կատեգորիա է և յուրաքանչյուր գործով այն ենթակա է գնահատման՝ ելնելով կոնկրետ գործի հանգամանքներից: Այսպիսով, Վճռաբեկ դատարանն արձանագրում է, որ սնանկության վարույթում պահանջների վերջնական ցուցակի հաստատումը սնանկության վարույթի առանցքային փուլերից է, որի հիման վրա կատարվում է պարտատերերի գրանցված պահանջների բավարարումը: Հատկանշական է, որ սնանկության վարույթը ևս պարտավորությունների կատարման և քաղաքացիական շրջանառությունում գույքային պատասխանատվության ապահովման հարկադրական եղանակներից է, որի շրջանակներում կատարվում է պարտատերերի պահանջների բավարարումը, իսկ սնանկության ավարտի վերաբերյալ դատական ակտով առաջանում են կոնկրետ քաղաքացիաիրավական հետևանքներ ինչպես վարույթի մասնակիցների, այնպես էլ՝ սնանկության վարույթում պահանջ չներկայացրած, հետևաբար մասնակից չդարձած անձանց համար: Հետևաբար առարկությունների քննարկման արդյունքում պահանջի օրինականությունը որոշելիս դատարանները պետք է ուշադրություն դարձնեն պարտատիրոջ կողմից պահանջը հիմնավորող հանգամանքների հիմնավորվածությանը՝ դրանով իսկ ապահովելով պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելու մասին որոշման իրավական հիմնավորվածությունը:»:

Սույն դեպքում, պարտապան Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով կառավարիչ Վահագն Դավթյանի կողմից ներկայացվել է առարկություն՝ «Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից ներկայացված պահանջի դեմ:

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 46-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ պահանջների ներկայացման համար սահմանված ժամկետից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, պահանջների նախնական ցուցակը կառավարիչը ներկայացնում է դատարան, պարտապանին, առավել մեծ պահանջներ ունեցող 5 պարտատերերին և հրապարակում է իրավաբանական անձանց պետական գրանցման մասին տվյալներ հրապարակող մամուլում: Եթե հրապարակումից հետո՝ յոթ օրվա ընթացքում, կառավարիչը, պարտապանը և պարտատերերը նախնական ցուցակի դեմ գրավոր առարկություններ չեն ներկայացնում դատարան, ապա դատավորը եռօրյա ժամկետում առանց նիստ հրավիրելու որոշում է կայացնում պահանջների ցուցակը հաստատելու մասին (վերջնական ցուցակ):

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 82-րդ հոդվածի 1-ին մասի գ), դ), զ) և է) կետերի համաձայն՝ պարտատերերի չապահովված պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝ գ) աշխատանքային պայմանագրերից բխող պահանջները (...), դ) դատական ծախսերը, զ) չապահովված պահանջները, որոնք առաջացել են պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով իրականացված գործառնությունների (այդ թվում՝ գործունեության վերսկսման) հետևանքով, է) չապահովված պարտատերերի պահանջները, (...):

Վերոնշյալ նորմերի բովանդակային վերլուծությունից հետևում է, որ բոլոր դեպքերում, այդ թվում չառարկվելու դեպքում, պահանջների նախնական ցուցակը պետք է կազմվի և հաստատվի ապահովված և չապահովված պահանջների համար «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված պահանջների բավարարման հերթականությանը համապատասխան: Այսինքն՝ չի կարելի նախատեսել պահանջների այլ բավարարման հնարավորություն և հերթականություն, քան նախատեսված է «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով:

Այսպիսով, Դատարանն արձանագրում է, որ սնանկության վարույթում պահանջների վերջնական ցուցակի հաստատումը սնանկության վարույթի առանցքային փուլերից է, որի հիման վրա կատարվում է պարտատերերի գրանցված պահանջների բավարարումը: Հատկանշական է, որ սնանկության վարույթը ևս պարտավորությունների կատարման և քաղաքացիական շրջանառությունում գույքային պատասխանատվության ապահովման հարկադրական եղանակներից է, որի շրջանակներում կատարվում է պարտատերերի պահանջների բավարարումը, իսկ սնանկության ավարտի վերաբերյալ դատական ակտով առաջանում են կոնկրետ քաղաքացիաիրավական հետևանքներ ինչպես վարույթի մասնակիցների, այնպես էլ՝ սնանկության վարույթում պահանջ չներկայացրած, հետևաբար մասնակից չդարձած անձանց համար:

Ուստի առարկությունների քննարկման արդյունքում պահանջի օրինականությունը որոշելիս Դատարանը գտնում է, որ ուշադրության է արժանի պարտատիրոջ կողմից պահանջը հիմնավորող հանգամանքների հիմնավորվածությունը՝ դրանով իսկ ապահովելով պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելու մասին որոշման իրավական հիմնավորվածությունը:

Հաշվի առնալով այն հանգամանքը, որ պարտատերերի պահանջների նախնական ցուցակի դեմ ներկայացվել են առարկություններ, ուստի Դատարանն անհրաժեշտ է համարում առանձին անդրադառնալ յուրաքանչյուր պահանջին և դրա դեմ ներկայացված առարկությանը:

Անդրադառնալով Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանի պահանջի ապահովվածությանը, օրինականությանը ու հիմնավորվածությանը՝ Դատարանն արձանագրում է, որ պահանջը հիմնված է 03.10.2021 թվականին Խաչիկ Լևոնի Գինոյեանի և Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի միջև կնքված փոխառության պայմանագրի վրա, ուստի պահանջի հիմնավոր է և ենթակա է բավարարման:

Անդրադառնալով «Հայքիզմեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության պահանջի օրինականությանը, հիմնավորվածությանն ու առարկությանը՝ Դատարանն արձանագրում է հետևյալը.

Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի (այսուհետ նաև՝ Օրենսգրք) 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ քաղաքացիական իրավունքներն ու պարտականությունները ծագում են օրենքով և այլ իրավական ակտերով նախատեսված հիմքերից, ինչպես նաև քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց այն գործողություններից, որոնք, թեև օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով նախատեսված չեն, սակայն, ըստ քաղաքացիական օրենսդրության սկզբունքների՝ առաջացնում են քաղաքացիական իրավունքներ ու պարտականություններ: Դրան համապատասխան քաղաքացիական իրավունքներ ու պարտականություններ ծագում են օրենքով նախատեսված պայմանագրերից և այլ գործարքներից, ինչպես նաև այն պայմանագրերից ու գործարքներից, որոնք թեև օրենքով նախատեսված չեն, սակայն դրան չեն հակասում (...):

Օրենսգրքի 880-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին պարբերության համաձայն՝ փոխառում պարտավոր է, փոխառության պայմանագրով նախատեսված ժամկետում և կարգով, փոխատուին վերադարձնել ստացված փոխառության գումարը: Նույն հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ փոխառության գումարը համարվում է վերադարձված այն փոխատուին հանձնելու կամ նրա բանկային հաշվին փոխանցելու պահին, եթե այլ բան նախատեսված չէ փոխառության պայմանագրով: Նշված հոդվածի վերլուծությունից հետևում է, որ փոխառության գործարքը, հանդիսանալով երկկողմանի գործարք, իմպերատիվ ձևով սահմանում է փոխառուի հիմնական պարտավորությունը, այն է՝ փոխատուին փոխառությամբ ստացված ամբողջ գումարը վերադարձնելը՝ փոխառության պայմանագրով նախատեսված ժամկետում և կարգով, ընդ որում, միայն տվյալ փաստի առկայության դեպքում փոխառությամբ ստանձնված պարտավորությունը համարվում է պատշաճ կատարված, իսկ պարտավորությունը՝ դադարած:

Օրենսգրքի 345-րդ հոդվածի համաձայն՝ պարտավորության ուժով մի անձը (պարտապանը) պարտավոր է մեկ այլ անձի (պարտատիրոջ) օգտին կատարել որոշակի գործողություն. այն է՝ վճարել դրամ, հանձնել գույք, կատարել աշխատանք, մատուցել ծառայություն և այլն, կամ ձեռնպահ մնալ որոշակի գործողություն կատարելուց, իսկ պարտատերն իրավունք ունի պարտապանից պահանջել կատարելու իր պարտականությունը:

Օրենսգրքի 347-րդ հոդվածի համաձայն՝ պարտավորությունները պետք է կատարվեն պատշաճ՝ պարտավորության պայմաններին, օրենքին և այլ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան, իսկ նման պայմանների ու պահանջների բացակայության դեպքում՝ գործարար շրջանառության սովորույթներին կամ սովորաբար ներկայացվող այլ պահանջներին համապատասխան:

Օրենսգրքի 352-րդ հոդվածի 1-ին կետի համաձայն՝ եթե պարտավորությունը նախատեսում է կամ հնարավորություն է ընձեռում որոշել դրա օրը կամ ժամանակահատվածը, ապա պարտավորությունը պետք է կատարվի այդ օրը կամ այդ ժամանակահատվածի ցանկացած պահին, իսկ 3-րդ մասը սահմանում է, որ ողջամիտ ժամկետում չկատարված պարտավորությունը, ինչպես նաև այն պարտավորությունը, որի կատարման ժամկետը որոշվում է պահանջի պահով, պարտապանը պարտավոր է կատարել այդ մասին պարտատիրոջ պահանջի ներկայացման օրվանից հետո՝ յոթնօրյա ժամկետում, եթե պարտավորության կատարման այլ ժամկետ չի բխում օրենքից, այլ իրավական ակտերից, պարտավորության պայմաններից, գործարար շրջանառության սովորույթներից կամ պարտավորության էությունից:

Օրենսգրքի 408-րդ հոդվածի համաձայն՝ պարտավորության խախտում է համարվում այն չկատարելը կամ անպատշաճ (կետանցով, ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների թերություններով կամ պարտավորության բովանդակությամբ որոշվող այլ պայմանների խախտմամբ) կատարելը:

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 43-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ապահովված են համարվում ապահովված իրավունքով ծանրաբեռնված պահանջները: Ապահովված պարտատերեր են համարվում ապահովված իրավունք ունեցող անձինք՝ այդ պահանջների մասով:

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 46-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ պարտատիրոջ պահանջում պետք է նշվեն՝ պահանջը ներկայացնող պարտատիրոջ, իրավաբանական անձի համար՝ անվանումը և գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի համար՝ անունը և բնակության վայրը, պարտավորությունը, որից բխում է պահանջը, ինչպես նաև կատարման ժամկետը, պահանջի չափը՝ առանձին նշելով հիմնական պարտքի, վնասների, տուժանքի (տուգանքի, տույժի) չափերը՝ համապատասխան հաշվարկներով, պահանջը հիմնավորող հանգամանքները: Պահանջին կից ներկայացվում են այն հիմնավորող փաստաթղթերը:

Սույն գործի փաստերի հիման վրա Դատարանը հաստատված է համարում, որ «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից Դատարան ներկայացված Պահանջին կից ներկայացվել են հետևյալ ապացույցները.

«Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության և Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի միջև 13.02.2014 թվականին կնքվել է թիվ OVD1402880 վարկային քարտով և իրավունքի գրավի խառը պայմանագիրը, որով Բանկը Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանին տրամադրել է 500 000 ՀՀ դրամի չափով վարկային գիծ, տարեկան 24 տոկոս տոկոսադրույքով, մինչև 12.02.2016 թվականը վերադարձնելու ժամկետով:

Ներկայացված պահանջի համաձայն՝ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի ընդհանուր պարտքը «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության հանդեպ 16.02.2023 թվականի դրությամբ կազմել է 253 495 ՀՀ դրամ, որից՝ 73 873.20 ՀՀ դրամը՝ օվերդրաֆտի օգտագործված գումար, 179 621.80 ՀՀ դրամը՝ ժամկետանց օվերդրաֆտի գումարի նկատմամբ հաշվարկված տոկոս, 5000 ՀՀ դրամը՝ դեբիտորական պարտք, 5000 ՀՀ դրամը՝ պլաստիկ քարտի չվճարված սպասարկման վարձ:

«Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության կողմից պահանջին կից ներկայացված 27.04.2023 թվականի տեղեկանքի և 16.02.2023 թվականի դրությամբ պարտավորությունների հաշվարկի վերաբերյալ 16/12/16-02/05/2023 հաշվի քաղվածքի համաձայն՝ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտավորությունը «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության նկատմամբ կազմում է 10 000 ՀՀ դրամ, որից՝ 5000 ՀՀ դրամը՝ դեբիտորական պարտք և 5000 ՀՀ դրամը՝ պլաստիկ քարտի սպասարկման համար չվճարված պարտք:

Հիմք ընդունելով վերոշարադրյալ նորմերի պահանջները և պահանջին կից ներկայացված ապացույցները՝ Դատարանը հաստատված է համարում, որ պարտապան Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանը «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության նկատմամբ ունի 10 000 ՀՀ դրամի չափով պարտավորություն, ուստի «Հայբիզնեսբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության պահանջը՝ 243 495 ՀՀ դրամի չափով անհիմն է և ենթակա է մերժման:

Քննարկելով Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով պարտատերերի առաջին ժողով նշանակելու հարցը՝ Դատարանը գալիս է հետևյալ եզրահանգմանը.

«Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետի համաձայն՝ պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելու մասին որոշմամբ նշանակվում է պարտատերերի առաջին ժողովի անցկացման ժամանակը և վայրը: Պարտատերերի առաջին ժողովը նշանակվում է պահանջների վերջնական ցուցակը հաստատելու մասին որոշումը կայացնելու օրվանից ոչ ուշ, քան 40 օրվա և ոչ շուտ, քան 30 օրվա ընթացքում:

Հիմք ընդունելով վերոնշյալ հոդվածի պահանջները՝ Դատարանը գտնում է, որ անհրաժեշտ է նշանակել պարտատերերի առաջին ժողով:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Սնանկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 1-ին, 19-րդ, 20-րդ, 43-րդ, 46-րդ, 82-րդ և 85-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 199-րդ հոդվածով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի

1. Հաստատել 26.06.2023 թվականի դրությամբ Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի սնանկության գործով պահանջների վերջնական ցուցակն ըստ հետևյալ առաջնահերթության և ապահովվածության.

Հ/Հ	Պարտատիրոջ անվանումը	Պահանջի չափը	Պահանջների հերթը՝ ըստ առաջնահերթության համաձայն «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 82-րդ հոդվածի.
1.	Խաչիկ Լևոնի Գինոյեան /դատական ծախս/	200 000 ՀՀ դրամ	չապահովված պահանջ «դ» հերթ
2.	Խաչիկ Լևոնի Գինոյեան	5 000 000 ՀՀ դրամ	չապահովված պահանջ «ե» հերթ
3.	«Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն	10 000 ՀՀ դրամ	չապահովված պահանջ «ե» հերթ

2. «Հայրիզնեբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության՝ 243 495 ՀՀ դրամի չափով պահանջի գրանցումը մերժել:

3. Արթուր Ստեփանի Մելքոնյանի պարտատերերի առաջին ժողովը նշանակել 2023 թվականի օգոստոսի 04-ին, ժամը 12:00-ին, Հայաստանի Հանրապետության սնանկության դատարանի շենքում (հասցե՝ քաղաք Երևան, Օտյան 53/2):

4. Սնանկության կառավարիչ Վահագն Դավթյանին հանձնարարել ոչ ուշ, քան սույն որոշման ուժի մեջ մտնելու պահից հինգ օրվա ընթացքում պարտատերերի առաջին ժողովը նշանակելու մասին տեղեկությունները հրապարակել <http://www.azdarar.am> հասցեում գտնվող Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում փակցնել դատարանի շենքում հատուկ հատկացված տեղում:

Սույն դատական ակտն օրինական ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից և կարող է բողոքարկվել Հայաստանի Հանրապետության վերաքննիչ քաղաքացիական դատարան՝ օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո տասնհինգ օրյա ժամկետում:

ԴԱՏԱՎՈՐ

Տ. ՓՈԼՍԴՅԱՆ